

DRUŽINSKI PRIJATELJ

poučno-zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.

Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijat.“ v Rojanu pri Trstu, štev. 3.

Poštno-hranilničnega računa štev. 864.139.

Na III. slov. katoliški shod v Ljubljano!

Tržaška krščansko-socialna podzveza je razposlala okolo 15. t. m. slovenskim župnim uradom posebne pole, v katere naj bi velečastiti gospodje zapisovali morebitne udeležnike III. slovenskega katoliškega shoda v Ljubljani.

Ponovno prosimo vse te gospode, naj vsakdo v svojem kraju ljudstvu pojasni namen in važnost katoliškega shoda. Če le morete, pridite gotovo na shod in pripeljite s seboj vsaj po en par mladeničev ali mož, da se bodo še ti navdušili za katoliško delo v prid ljudstva. Dan 26. avgusta je namenjen bolj zunanji manifestaciji katoliške ideje, naslednja dva dneva pa treznemu posvetovanju v odsekih. Odseki so ti-le: 1) cerkveno-politični odsek, 2) odsek za književnost in umetnost, 3) socialni odsek in 4) organizacijski odsek. Če bo udeležnikov mnogo, se odpeljejo iz Trsta s posebnim vlakom v nedeljo zjutraj. Ta vlak naj bi sprejemal primorske in kranjske udeležnike na vseh postajah do Št. Petra.

Duhovniki, ki ne bi mogli tako lahko zapustiti svojih župnij na nedeljo, se bodo odpeljali pa v pondeljek s kakim navadnim vlakom. Po končanem shodu bi morda lahko stopili še na Brezje in Bled ter se povrnili po novi bohinjski železnici v Trst.

Prilika je res nad vse lepa. Kranjci in naši slovenski bratje iz sosednih dežel nas pričakujejo želino in nas bodo gotovo sprejeli prav ljubeznjivo. Za zgled, kako navdušeno je kranjsko organizirano in poučno ljudstvo za katoliški shod, naj sledi tu pismo, ki je došlo te dni našemu uredništvu od priprostega mladeniča iz ljubljanske okolice. Glasi se:

„Priprave za III. slov. kat. shod so v prav živahnem tiru. Vse kaže, da bode ta shod manifestacija katoliške ideje, kakoršne še ni videla bela Ljubljana. Lepo je, da se tudi tržaški Slovenci pripravljate na obilno udeležbo; saj ste ravno Vi tisti, ki bijete krute boje za svoj narodni in verski obstanek. Tu si boste dobili novih moči! Tudi iz drugih krajev, iz Primorske, Itre itd. naj bi prihiteli zavedni možje in fantje! Naj bi ne bilo občine, ne društva na slovenskem, ki ne bi poslalo svojih zaupnikov!“

Dvignimo se torej in pojmo na shod. O podrobnostih bode prihodnjič kaj več poročalo

Uredništvo.

Slovinci in Slovenke!

Spomnite se družbe sv. Cirila in Metoda.

SOSEDOVA MARJETICA.

(Ljudska povest. — Spisal Starogorski.)

(Dalje.)

VIII.

„Pust je že davno minul, štiridesetdanskega posta je le še veliki teden“, je govorila mati Martinova, ko sta obedovala repo pomešano s pro eno kašo, navadno jed ljudi v postnih dneh. «Oženil se nisi, dasi vidiš, da ne morem sama opravljati hišnih del. Glej, da najdeš katero po praznikih. Moj Bog, kako sedanji svet išče in izbira. V mojih časih se je to hitreje naredilo.»

„Sedaj je pa svet tudi drugačen“, meni Martin. „Bogate ne morem vzeti, ker je ne dobim, reven sem pa že sam. Kakoršnekoli pa tudi ne maram“

„Bogate? saj ni treba bogate. Dobro dekle mora biti in je! Jaz tudi nisem imela bogve kaj, ko me je vzal tvoj oče, Bog se usmili njegove duše, pa sva le živela! Stradala nisva, ampak še tu pa tam kaj prihranila.“

„Dober dan, Bog blagoslovi! Zdi se mi, da ravno obedujeta,“ je pozdravil Petkov Tone in sedel na stol.

„Bog daj“, odvrneta mati in sin.

Kod pa se klatiš, da te že nisem videla, ne vem sama kako dolgo že ne? Če si lačen sedi in zajmi! Martin, daj žlico iz miznice!“

„Hvala lepa, sem že, le jejte!“

„Nü, ne daj se siliti, prisedi in zajmi!“

„Res ne morem Nisem pogledal zato k vama, da bi pomagal obedovati, ampak zato, ker sem šel ravno mimo in sem si mislil: pogledjmo, kako se kaj imajo.“

„Post je, veš, post, zato je vse bolj pusto.“

„Ej, gotovo! Veliki teden in velika noč. Kaj Martin, sedaj te bodo menda oklicali, ker ta pust ni bilo nič?! Ti Mina si že stara daj drugi žlico! Za te bo že ostalo še kaj!“

„Kolikokrat sem mu že pravila, pa ni nič. Boji se žensk, ali kaj!?“

„Rekel sem, kako je!“

„Da si revež sam,“ se poroga Tone.

„Srce m ra tudi biti zadovoljno«, de zmeden Martin.

„Sramuj se!“ je djala mati. „Resnica, moj Martin je še fant, da malo takih!“

„Neodločen in boječ, seveda“, se nasmeje Tone. „Hlače bo že nosila bodoča sinaha Kakor tvoj oče, ravno tak!“

„Pač res“, de ženica. „Če ga nisem odločno prijela, ni bilo z njim nič.“

„Hm! Vsek človek ni jednak“, de Tone Nü,

med nami rečeno, katera se ti je prav za prav še najbolj prikupila?“

„Ne tajim,“ dé po kratkem molku Martin in gleda v tla. „Marjetica iz sosedne vasi se mi je dopadla najbolj. To je ljubke dekle!“

„Koga?“ se zavzame mati. „Tisto deklino boš mi jemal? Ne boš je ne, raje delam sama!“

To ga glejte! Ne maram sinahe, o kateri se ne ve, ali je sploh našega rodu, in odkod je. Še se spominjam, da se je priselila njena mati z njo v našo faro. Tisto leto nam je pobila toča, o še se dobro spominjam.

„Ali jo je naredila dotična žena?“ vpraša Tone rezko.

„Bog ve! Nekateri so pravili! To je že davno!“ odvrne Mina bolj mehko.

„Ker so tisti nekateri največji bedaki“, reče Tone.“

„Radi mene, naj bo tako ali tako, tiste Martin ne bo jemal, pa je!“

„Misliš, da se ti bo ponujala!?“ se zopet razjari Tone in pljune. „Poznam jo bolje, kot vi vsi. Tudi njenega očeta sem poznal. Bogat človek!“

„Bogat? Ona pa nima nič!“

Saj ne rabi. Ko pride čas, boš že videla. Kdo ve, če ne bo imela več, kakor katera v fari Kdor se z denarjem ženi, ta se ženi radi denarja, ne radi žene. Njeni varuhi so že tako ukrenili, da tisti, kateri jo bo poročil, ne ve nič o tem.“

„Hehehe!“ se je nasmejala Mina prisiljeno. „Ako boš tako okrog pripovedoval, bo kmalu vse polno snubačev. Veš, Tone, jaz vem, kako je. Ti jo imaš morebiti posebno rad in si zopet natuh-tal nekaj, kakor včasih za zabavo. Ne verjamem ti! Boš že oprostil! Ampak moj Martin je ne bo vzela!“

Tone vs ane.

„Ponujala se ti ne bo! Martinu pa prepovej, da ne bo hodil tam okrog in ji vzbujal upe. Mladost je mladost in se naglo vname. Za njo se še dobi ženin.“

„Čemu se prepirata!“ seže Martin v besedo

„Jaz bom vendar prvi govoril o tej stvari. Takšno vzamem, katero bom jaz ljubil in če je potem tudi Marjetica. Križe in težave bom nosil jaz in nobeden drugi mesto mene!“

„Slepa kura je našlo zrno“, se zareži Tone.

„Takrat si jo dobro povedal, Martin! Veš, Mina, ali se hočeš ti zanj ženiti? Tisto, kar se tebi dopade, se morebiti njemu ne. Sicer si pa ni treba misliti, da govorim kar tako. Marjetica je pridna, to rečem jaz in dasi revna, vendar vredna več, kakor katera druga z zlati. Le verjami mi Martin,

jaz ne želim nikomur škode. Če jo imaš rad in ona tebe, vzami jo! Zadel boš z njo terno!“

Po teh besedah je stisnil dežnik pod pazduho in odšel, ne da bi omenil še kaj.

„Pa še besede nisi omenil, da gledaš za to deklino“, je dala mati, ko je vsekako omehčalo govorjenje Toneta.

Kaj naj povem, ko še ne vem, kako bo?!“

„Tone ni sicer še nikoli napačno nasvetoval vendar ravno prav mi ni, če bi mi to poročil! — Pa, saj tako ne bom dolgo stori kakor te je volja!“

„Zoper vašo voljo ne bom delal“, odvrne Martin. In pri tem mu je postalo težko. Naj si res izbije Marjetico iz glave? Poskušal je že, vendar se mu je vračala s tem večjo močjo. Znabiti se da mati pregovoriti.

* * *

Kar naenkrat je postalo vse živo. Ves teden je bil v resnici veliki teden. Vse je bilo nekako skrivnostno, posebno zadnje tri dni. Delalo in gibalo se je kakor v hiši, kjer leži bolnik, da ga ne vznemirja najmanjši šum. Prav tako je bilo v naravi

In nocoj!? Kakor bi tisoč življenj naekrat oživelo. Vzduh je poln odmevov radovanja. Od vseh strani se slišijo pozdravni streli, zvonovi nekako lepše done, vse v pozdrav: „Vstal je Gospod, aleluja!“ Zvečer je vse polno kresov. Kamor pogledaš, vidiš žar pri žaru. Tu navaden, tam umetno sestavljen v lučke, križe in tako dalje, kakor so bile pač roke bolj spretno. In od teh žarov odmevajo streli, petje radost. Najbolj otožna duša mora pozabiti za trenutek, kaj jo teži in se radovati z veselimi.

Na Rojkovi njivi so tudi kurili kres. Vsa vaška mladež se je zbrala pri njem. Pozneje po opravku so še prišle matere z majhnimi otroci in konečno možakarji. — Prihajalo jih je po več skupaj in tista resnoba, ki je navadno krila njih obraze, je zginila raz njih lica. Danes je vse mlado. Vsak je mislil na kako šalo, da bo več smeha. Drugi zopet, posebno fantje so se prikradli za hrbet žensk in sprožili iz samokresa, da so glasno zavriskale. Vmes pa so grneli možnarji, koje so pridno basali mladeniči, ki se niso še navohali smodnika. Dekleta zopet in žene so pa pele narodne in cerkvene pesmi, kakor:

Zveličar naš je vstal iz groba,
odprt je grob in kamen preč.
Iz groba vstal je, gre čestit;
obdaja ga nebeški svit;
Aleluja, aleluja, aleluja!

Rojkov lavle je pa spremljal s harmonikami in zaigral v asih kako okroglo — — — — —
„Da ne hodete rekli, da nisom nič prinesel.“

je djal Martin iz Dol in vrgel poleno v ogenj, koje je prinesel seboj.

„Dobro, Martin! Ko to zgori pa laliko greš“, se pošali nekdo.

„Potem bode te dolgo čakali in celo sam bi se naveličal“, odvrne ta.

N. to je pozdravil Marjetico

„Vesele praznike! Kje imaš pisanko?“

„Tudi tebi! Nu, če si prišel po pisanko, potem si moral tudi kaj prinesiti. Pa si pridi jutri po njo, če hočeš!“

„Res? Ali smem?“

„Gotovo smeš! Pokazi sedaj kaj si prinesel!“

„Malenkost, drugo dobiš jutri. Tu imaš sladkor.“

„Ali jaz ne dobim ničesar?“ vpraša Anka.

„Tebi, ali ti ni nič prinesel. Na, tu imaš še ti. Mislil sem, da si že dobila drugje.“

„Gotovo! Misliš, da potem tebi ni treba dati!?“

„Hm!“ se je nasmehnil Martin.

„Ali ti nič ne strejaš?“ vpraša Marjetica.

„Pustil sem pištolo doma.“

V tem je nekdo ustrelil, prav tik žensk.

Bil je Anza. Ko se je hudovanje poleglo, je rekla Marjetica:

„Sedaj pa le sem s pisanko, zato ker si nas tako splašil.“

„Misliš, da nimam. Le potrpi vsaka dobi svoj del.“

In jel je del ti droben slakor podoben proso. Nekatero so mu vrgle v obraz, druge se smejale.

„Gotovo je odnesel vse proso, da nam je dal.“

„Seve, kakor kuram, da mu ne odbeže v škodo. Sicer pa, kdor ni z malim zadovoljen več ne dobi.“ reče in pokaže lepo barvano jajce.

To so se jele čuditi, nekatere iz navade, druge radi lepšega. Vedele so itak, da je namenjeno Anici.

„Tam na Fichtenkegel*)
s' di en brinov Vogel**)
papea jagode in prav tako:
Ko bi boštner***) znau,
da je hlapc njegou
njegovo ženku kušnou
pa b' ga — vbou.“

„Kakošen pevec, taka pesem,“ opomni nekdo.

„Krog Radgone tako govore in Petkov Tone nima res drugega dela, da jiju posnema. Kaj nam bo neki povedal, hé?“

„Lahko noč. Anica!“ de Anza.

„Že ideš?“

*) pirh.

) Šurekov hribček. **) ptič, *) gozdar.

„Idem. Ne maram priti s tem človekom v dotiko. Vnel bi se lahko kak razpor in tega ne maram“

„Oh, da! Zakaj se sovražita“, vzdihne dekle.
„Ne morem ga videti.“

„Meni se pa ne zdi napačen človek. Star je res, a vedno vesel. To mu moraš pustiti pa je dobro“, se vplete Marjetica vmes

„Kaj ti veš“, de Anza pikro. „Lahko noč!“

„Le idi“, je hotela zaklicati za njim, a je raje vmolknila.

„Tone noče več delati grabelj, pripomni nekdo. Zdi se mi, da sta si s starim Ribnikarjem postala dobra.“

„Pojdi no! odvrne drugi. „Naša Pepca, ki tam služi, je pravila, da je stari vedno, kakor od hudiča obseden, ko odide Tone. Nekaj že morata imeti?“

Bog daj dober večer! Imate kaj toplega“, se prismsije že natrkan Petkov Tone. Pipa mu je štrlela iz ust, kakor vrani kljun.

„Koga pa preganjaš, Tone?“ ga vpraša nekdo.

„Sam sebe. — Potrpite, da si nažgem pri vašem ognju, pa grem takoj dalje.“

Poiskal si je zubelj, ga položil na tobak in jel vleči. Nato se je ogledal na okrog.

„Hm, ... tfu! Martin in Marjetica sta tudi tu“, je djal na uho dekletu in Martinu. Oboje se začne z „M.“ Samo mati ne dovoli, kaj dečko?“

„Pst, da ne bo slišala.“

„Koga? Če jo misliš voditi za nos, potem se me le varuj!“

„Ne mislim ne! Ampak mati se je že vdala!“
„Revež si sam, kaj hočeš z njo?“

„Saj imava zdrave roke in hudir nama menda ne bo nosil nesreče.“

Tone ga je potrkal po rami.

„Viš, zopet enkrat pametno! Ne vem kako to, vaju z dekletom imam rad. Zato bi vaju rad videl srečna. Pomisli sicer dobro, ampak to ti rečem, z njo zadeneš tri rdeče — „No, punice“, se obrne k drugi, „ker mi ne date pisanke, pa grem drugam!“

„Tone, po njo pridi, po njo!“ so klicale za njim.

„Jutri“ se je odrezal in izginil v temi.

IX.

Javna tajnost je bila, da bodeta Martin in Marjetica zakonska dvojica. Mati Martinova se je konečno vdala.

Kako so hudobni ljudje, sprevidi se najbolj ob času, ko se mislita dva poročiti. Razne pregrehe in stvari pridejo na dan, o katerih nista dotična niti sanjala nikdar.

Stara Urša, ki je beračila od hiše do hiše, je prenašala tudi enake novice, katere je sama podaljšala ali pa se še kaj zmislila. Ta je imela s to novo dvojico največ opravka. Ne Marjetica ne Martin ji nista nikoli storila kaj zalega. Še dobila je vedno kaj ako je prosjacula tam.

Nekoč reče Urša Marjetici.

„Marjetica, si li res tako željna moža? Glej, mlada si še, ne sili v jarem! Po vrhu še pa tako mevžo kakor je Martin? Takšnega pač še dobiš. Saj tudi nima d ugega, kakor koč in staro mater. Ali si hočeš stare ljudi nakopati na glavo?“

Marjetico je to zbadlo. Kaj briga beračico njeno ravnanje. Odvrne ji kolikor more mirno

„Hm, saj ne jemljem bogastva, ampak moža. Nasprotno pa tudi jaz nimam nič. še toliko ne. Stari ljudje pa tudi ne morejo živiti v grob. To bi bila nehvaležno ako bi še stare, ko so delali za nas, dali pod kap.“

„Nū, nū, saj tako nisem mislila“, je odvrnila stara Urša, kojo je dirnil ta odgovor. „Ampak, nasvetovala sem ti, da dobro premišliš.“

„Premislila sem že!“

„Vendar je nasvete starih ljudi dobro poslušati.“

„Da, ampak nasvetekušenih in dobromislečih ljudi, ne pa nevošljivih“, je odvrnila Marjetica trdo.

„Mar sem ti nevošljiva?“ se razsrdi beračica.

Sedaj se dekle tudi ni moglo več z'ržati.

„Menda že, da vas to tako zanima! Ne potrebujem vaših nasvetov, ne drugih! Če bom nesrečna, nosila bom ta križ sama. Tako potem ne gre nikomur nič v mar, kar delam!“

„Lej, lej, kako je prevzetna! Le čaj, še boš še rada poslušala nasvete, le čaj!“ je migala Urša s suho brado.

„Vaših nikoli!“ je odvrnila Marjetica rezko.

„Nū, hm, zakaj se prav za prav jezive?“ je začela sladko beračica. „Za nič! Odpusti nam naše greh in ne pelji nas v skušnjava, temveč reši nas vsega hudega — pa srečno in nič ne zameri“, je rekla odhajaje.

Marjetico je prevzela žalost. Posilile so jo solze.

Bog tako mlada, in že moraš čutiti mrzel dih hudobije.

Urša je pa z jezo v srcu poiskala mater Martinovo.

Našla je oba doma

„Kaj, prirejata že za gostijo“, je bil njen pozdrav.

„Še ne. Mnogo nimava kaj prirejati, ker nismo bogati, nekaj pa že priredimo.“

„Kedaj pa te okličejo, Martin?“

«Jutri je nedelja, jutri v prvič, je odvrnila mati me-to Martina.

«Že jutri? Hm.. mhm! Pa je tebi že res taka sila? Nù, seve, stari sva že, stari!» je škilila po strani na Martina

«Tako je! Dovolj sem se že vbijala po svetu. Martin pa je tudi dorastel svojim letom».

«Nù, lahko si vesel neve-te», je djala k Martinu. V njenih besedah je ležalo nekaj, da se ni vedelo ali zbadanje ali hvala. «Ona je tudi lahko vesela, da dobi takovega moža. Druga dekleta po vaseh ji zavidajo.»

«Kakor navadno ob takih prilikah», odvrne Martin.

«Zavidajo?» vpraša mati. Zopet ji je vstala mržnja do Marjetice Kdo pa?

«Hm! Kdo! Vse! Še celo Žagarjeva Anka, ki ste si posebno dobri z Marjetico, je rekla, da se je Marjetica rodila pod srečno zvezdo. Marsikatera bi se ga ne branila».

«Laž», je zagodrnjal jezno Martin in šel pogledat k živini

«Urša hočeš malo graha? Ostal nama je opoldan.»

Ti si vedno ista dobrotljiva Mina, kakor si bila. Bog daj in Mati božja, da bi tudi mlada takšna bila!»

Pravijo da je zelo pridno dekcle, de Mina.

«Mina, je prišla Urša za roko starice. Ne boji huda, pa med nama rečeno, Martin ni zbral kaj posebne. Dobil bi tudi takšno, ki bi imela kaj.

Ko pa ne mara druge. Radi mene naj dela po svoje. Zame je glavna stvar, da je pridna in dobra»

Ravno to je, de tilo Urša. «Veš stara Urša pozna ljudi, ker je vedno med njimi Ampak kako je ta deklina sitna, to je preveč! Ko bi ni vedela, kakšna je doma!? Nič ji ni po volji. Ne vem, kako se ženite? Poglej in pozvej prej, kakšna je, potem ji daj žlico.»

Mina je sicer dobro poznala Uršo, da ji ni vse verjeti, kar govori. Vendar jo je prijelo to natolcevanje tem hitreje, ker v srcu ni bila zadovoljna z Martinovo izvolitvijo.

«Tako je ljiva je, praviš? Nù, odreži si še kruha, drugega ti nimam dati sedaj».

«Mina, sv. Trojica naj ti povrne! Martinu pa le izbij to iz glave. Kdo pa ve, kdo so njeni stariši Misliš, da je ta nj-na mati? Kdo verjame, jaz ne Saj ji ni nič podobna. Najbrže je otrok kakih ciganov. Oči ima že takšne, zato so zape-ljale tvojega».

«Oh, je križ to, povem ti Urša. Pa mu izbij iz glave, ce moreš. To sem mu že večkrat pra-

vila. On raje verjame Petkovemu Tonetu. Ta mu vedno pravi, da bo zadel terno z njo.»

«Petkov Tone? Tega bedaka poslušaj? To mora biti v nekaki zvezi, Mina, verjami mi?! Tone rad in pogosto hodi k materi Marjetice Bogve, kaj imata skupaj, hm, khm. Zato mešetari, da dobi revno dekcle kmalu moža, da bodeta bolj prosta. Saj veš...» je pomežikala Urša.

«Kako je svet hudoben», je vzdihnila Mina.

«Ne pelji nas v skušnjava, temveč reši nas vsega hudega» je molila Urša pobožno. «Morala bom iti Hvala za postrežbo Mina. Martina pa le primi, saj si mati! Kolikor vem je on poslušen otrok!»

«O tisto pa, je rekla Mina. «Uboga me vse, zato mi je težko da ga mučim s tem!»

«Gre se za njegovo srečo Mina, ne pozabi! Bolje, da malo boli, kakor bi potem vedno bolelo. Ti že veš, kaj storiš! Hvaljen bodi Jezus Kristus!»

«Na veke amen» je djala Mina.

Zadovoljno mlaskaje s čeljustmi in hudobnim nasmeškom v srcu je odšla beračiča. Nosila je od hiše do hiše razne izmišljotine. Ljudje so pa že takšni, da radi poslušajo obrekovanja in verjamejo če tudi so prepričani, da so res samo obrekovanja.

Martin je našel mater v solzah. Vprašaje po vzroku mu je jela odsvetovati ženitev z Marjetico.

«Na to vas je pripravila beračiča!?»

«Pravila je tudi nekaj, vendar jaz sama čutim da ne bo dobro. Materino srce se ne laže»

«Ker verjamate temu kar govore jezi nice, ne temu, kar govori pamet Kar pa Urša pravi, pa sploh ni vredno, da bi mislil na to!»

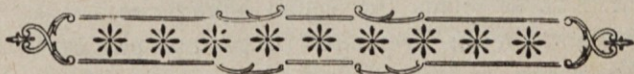
«Ti, pač ti si slep. Le poglej enkrat kakšna je ta deklina! Jezljiva, da ni za obstati. Le nakopaj si jo na glavo! Urša je djala, da so ji mnoga dekleta nevošljive Ona bo že vedela, saj gre vedno okoli.»

«Nevošljive seve! Če pa pridem snubit, bi se mi pa posmehovale. Poznam ljudi!»

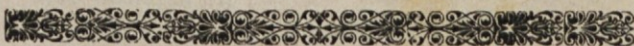
«Kaj poznaš, nič ne poznaš!? Ti misliš, da res vse veš, pa ni tako. Mladi ljudje si vse domiš-ljujejo, kar ni še bilo na svetu.»

«Irokleta Urša!» je spustil Martin kletvico, ko je odšla mati iz sobe! «Pa se ne ženim. Kjer je toliko go-orice nevošljivosti in zaprek, menda res ni sreče!»

(Dalje prihodnjič.)

Kupujte narodni kolek!

Živo zrcalo.

(Napisal: Povirski.)

Če hočeš človeka spoznati,
pazljivo mu v zrcalo glej:
v njegovo dejanje, življenje,
v njem pravi odsvit je vselej.

Osramočena tatica.

(Resnična dogodbica — Spisala Hedva Podlipška.)

V Novem Mestu je bil semenj. Na kolodvoru so čakali zapozneli sejmarji, da se odpeljejo z večernim vlakom domov. Naključje je hotelo, da sem se morala tudi jaz prav na ta dan peljati z dolensko železnico. Bala sem se te voznje, kajti ob takih dnevih so vozovi prenapolnjeni vsakovrstnih ljudi. Vendar pa mi je preskrbel sprevodnik kupé za nekadilce, kjer ni bilo baš preveč ljudi. Vstopivša sem površno pozdravila ter stopila k odprtemu oknu. Stala sem pri oknu ter odzdravljala prijateljicam, ki so me spremile na kolodvor.

Neprijetno jesensko vreme je bilo. Vsa okolica je bila zavita v gosto meglo, iz katere je prišel droben dež. Ko se je jel vlak pomikati, ni bilo drugače, kakor zapreti okno ter sestiti v kot. Premotrla sem naglo svoje odpotovalce, ter videla, da ni prav nič primerne družbe za me. Bilo je nekaj kmetic, ki so se zapoznile v mestu po opravkih. Te so imele svoje seveda zelo važne pogovore, ki pa mene niso zanimali. Pravile so si po kaki ceni so bile kokoši, jajca, maslo itd. Vse jim je bilo preceno kar so prodale, vse predrago kar so kupile. Že na prvi postaji pa so izstopile in se zgubile v meglo in dež. Ostalo nas je v kupeju le še pet. Neki Hrvat, živinski trgovec, katerega sem videla večkrat v Meliki, se je glasno pričkal s precej rejenim Dolenjcem. Trdila sta oba eno in vendar se nista mogla razumeti. Slednjič sta spoznala, da imata oba prav in se smejala. Dolenjec se je opravičeval, „da ne zastopi hrvaško“, Hrvat pa zopet „da ne razume dobro kranjsko“. Na drugi postaji pa je tudi Dolenjec izstopil. Razun Hrvat in mene ste bili še dve ženi. Ena, še mlada in čedno opravljena, se je stisnila v kot in dremala. Druga pa, postarna, suha, velika, ki je imela pri sebi ogromno košaro, je sedela pri oknu ter strmela ven v temo. Ni mi ugajala. Imela je takonekaj zvitega in potuhnjenega na obrazu. Male oči so ji nemirno švigale najpred po nas, potem pa so se uprle v okno.

„Čegav pa je ta zavitek tu?“ je nenadoma vprašal Hrvat, držeč v roki precejšnji zavitek.

„Moj ne, moj ne, moj tudi ne!“ smo odgovorile vse tri h kratu. „Gotovo ga je kdo pozabil, sem pristavila jaz.“

Medtem pa je vstopil sprevodnik in Hrvat je jel praviti, da je nekdo pustil v vagonu zavitek.

„Brezdvomno ga je pozabil mož, ki je izstopil na zadnji postaji. Poznam ga, ker se večkrat pelje z meňoj in tudi na postaji ga poznajo. Menda ni ravno posebnega v zavitku, vendar pa je gotovo potreboval, sicer bi ne bil kupil. Oddal ga bom jutri na postaji, medtem pa naj bo tu,“ pri teh b sedah je vrgel sprevodnik zavitek na polico nasproti ženi, ki je sedela pri oknu.

Stem je bila stvar končana. Nihče ni pogledal kaj je v zavitku, nihče se ni dalj zmenil zanj. Žena v kotu je dremala naprej, Hrvat si je zapel sukujo potegnil klobuk na oči ter tudi začel dremati, le starki je ugajal pogled od okna na zavitek.

Vožnja z dolensko železnico je posebno prijetna ker se vozi jako počasi. Dolenjska je moja domovina in zato jo ljubim. Tam sem zagledala luč sveta tam vzrastla in tam mi je vcepila mati ljubezen do tega majhnega koščeka sveta. Radi tega se jaz vedno rada peljem z dolensko železnico. Ljubeče mi plava pogled po teh milih krajih. V duhu pozdravljam vse te prijazne vasice, ob katerih teče železnica, vse te bele cerkvice po gričkah in to dobro, verno ljudstvo, ljubeznivi narod, ki s toliko marljivostjo obdeluje zemljo. S tolikim zanimanjem grem vedno na zgodovinsko Zatičino, kjer je bil že davno samostan belih menihov in kamor so se zopet naselili. Vselej se spomnim kneginje Viride, ki je preživela v Zatičini svoje poslednje dni. Pa Višnjagora? Med rečeno, nekako radovedno se vselej oziram tja gori, da-li morebiti vendar ne ugledam slavnega polža. Do sedaj še nisem imela te sreče, morebiti mi bo v prihodnje bolj mila. Tako se res ne dolgočasim nikdar kadar se peljem po teh krajih. Tisti večer je pa bilo drugače. Vse te pokrajine so bile zavite v črno temo in deževalo je vedno huje, tako da niti okno ni moglo biti odprto. Ni mi bilo ostalo družega kakor spati ali prodajati dolg čas, le žal, da ni bilo nikogar ki bi ga kupil.

Žena pri oknu je sedela nepremično. Medtem ko se na ona dva, ki sta spala ni niti ozrla, zde'o se mi je, da mene skrivaj pogleduje. Hotela sem jo že ogovoriti, a ker se ni je zdela tako odurna sem opustila to misel. Stisnila sem se torej v kot ter se delala, kakor da spim, izpod pol zaprtih trepalnic sem pa opazovala žensko. Neka slutnja mi je dejala naj to storim. Kmalu vstane

žena, vzame zavitek raz polico ter ga odvije. Bile so tam tri srajce in nekaj drugega blaga. Ko je videla, da jo opazujem, je dejala malomarno: »Hm, ni dosti vredno.« Na to je zavila ter vrgla zavitek zopet nazaj.

„Ni dosti vredno,“ sem si mislila jaz „tebe pa kakor se zdi, vendarle mika“. In res nisem se motila. Ko je mislila, da sem tudi jaz zaspala ter da jo nihče ne opazuje, je naglo zgrabila zavitek in v ti tem trenotku je bil varno shranjen v košari. Na to se je mirno vsedla kakor bi se ne nič zgodilo. Jaz sem videla vse, a ji pustila vesele, misleč, da mi tako ne bo odšla.

Bližali smo se Ljubljani. Dolenjskemu kolodvoru. Dasi je vlak še naglo vozil, vendar je bila žena s košaro že pri vratih. Ni imela dobre vesti, bala se je najbrž, da ne bi kdo opazil, da manjka zavitek, torej je hotela kar najhitreje priti iz naše družbe. Varala se je!

„Slišite, botra, bodite tako prijazni in denite zavitek tja, kjer je bil,“ sem ji rekla popolno mirno ter stopila bližje.

Žena e prebledela.

„Kaj — kaj — kaj ste rekli?“ je jecljala, „ne razumem vas!“

„Ne? Saj govorim slovensko! Vendar pa vam rečem še enkrat: Pustite zavitek, ki ste ga vzela tam-le raz polico tu, da ga zamore sprevodnik oddati lastniku. Ako ne storite tega z lepa, pokličem na kolodvoru stražnika, preskrbel vam bo brezplačno prenočišče!“

Ako bi ji bilo možno, gotovo bi me bila najrajše kar prebodla z očmi tako hudo me je pogledala. Ni ji pa ostalo drugega kakor ubogati. Vzela je zavitek iz košare ter ga jezno vrgla po klopi.

„Tu je! Saj je vse skup nič vredno!“ je dejala osorno.

»In vas je vendar premotilo! Kaj bi še le bilo, ko bi bilo res kaj vredno. Ni častno za vas žena, verujte mi, ni lepo. Prav obžaljujem vas radi te grde strasti, morebiti tega niste storili prvič, glejte pa, da je zadnjič.“

Pri tem prigovarjanju sta se zbudila tudi ostala dva. Mlada žena se je smejala, drugače pa je bilo s Hrvatom.

„Kaj? Tatica! Bože, Bože!“ je hitel ter si tipal naprsni žep. Žena, kaj vas ni sram? Tako stari ste pa se mažete s takimi rečmi! Hu, skozi okno bi vas vrgel, prav gotovo bi vas, ker niko gar bolj ne sovražim, kakor tatove in goljufe. Vse bi dal obesiti, prav vse.“

In mož si je pretipaval žepe, da-li mu ničesar ne manjka; gotovo je imel pri sebi večje svote denarja, zato ga je misel na tatove tako razburila.

„Pa da sem tako nepreviden!“ je mr-mral.

Na to je vstopil sprevodnik. Ko ga je žena opazila je hotela planiti skozi vrata.

„Kaj ste neumni, ka-li?“ je zarentačil ne vidite, da se vlak še ni vstavil?“

„Oh, gori ji pod nogami. Tu-le gospica ji je dobro podkurila, je dejal Hrvat ter jel praviti sprevodniku ves dogodek.

Le ta je vzela zavitek, vlak se je vstavil. mi smo pa izstopili in se izgubili v megleni Ljubljani.

Dotične ženske nisem več videla niti slišala o nji. Ne vem, si je li še katerikrat skušala prilastiti tuje blago. Dogodbico pa sem napisala priprostemu, poštenemu ljudstvu v pouk. Človek sam pošten, misli enako o drugih, a kolikokrat se vara! Koliko je treba posebno na potovanju biti previden. Čestokrat se prigodi, da je kaj vzeto, še predno se zavé. Pred nedavnim časom se je peljal neki mož iz Trsta v Divačo. Že na prvi postaji, ko je stopil k oknu, mu je odnesel neznan izmovič zavitek, v katerem je bila nova obleka, v vrednosti 60 kron. Nikdar več ni videl dobrega prijatelja ne obleke. In takih slučajev je mnogo. Torej bodimo previdni, da se tudi nam ne primeri kaj takega.

Deset zlatih pravil za hišnega gospodarja.

(Napisal P. H.)

1. *Spoštuj ime, katero nosiš in delo, katero opravljaš. Postopaj tako, da te bodo tvoji bližnji spoštovali zavoľjo tvoje pridnosti in poštenosti. Bodi pošten, zvest in vesten.*

2. *Bodi zgleden oče. Dolžan si dati svojim domačim in posebno svojim otrokom dober zgled. Kakoršen gospodar, tak hlapec; kakoršen oče, taki otroci.*

3. *Z Bogom začni in z Bogom končaj. Moli zjutraj pred delom in zvečer po delu. Od božjega blagoslova je vse odvisno. Ako si ti pagan, ne bodo kristijani tvoji domači.*

4. *Postopaj s svojo ženo kakor s sabo, in z otroci kakor s tebi izročeni božjimi darovi. Pazi, naj ti lepo molijo, krščanski nauk ne zanemarjajo, v cerkev pridno hodijo in se ne bratijo s slabimi tovariši.*

5. *Kar zaslužiš, prinesi domov; skrben oče moraš biti, in ne zapravljevec, ki dela*

nesrečne in uboge ženo in otroke Zasluzek mora biti primeren, zato vredi stroške po njem. Dober del svojega zasluzka zapravljati v krčmi, to se pravi krasti ga družini.

6. Delaj in bodi varčen, ti in tvoja žena. Denar se težko pridobi in lahko zapravi. Vadi svoje otroke varčnosti; naj se vže zgodaj naučijo, kako težko je skrbeti za živež in obleko. Ako se otrokom v vsem vstreza, ne bodo nikdar znali ceniti vrednosti denarja.

7. Varuj se «čevljarskega» pondeljka pa tudi s požrešnostjo onečaščene nedelje!

Kdor posvečuje nedeljo, bo delal tudi v pondeljek. Zračunaj malo, koliko stane onečaščena nedelja in «čevljarski» pondeljek! Zračunaj koliko na leto!

8. Varuj se igre! To je jako nevarna strast!

9. Ne delaj dolgov! Ne pri mesarju, ne pri peku, ne pri štacunarju, ne pri krčmarju. Nad vse se pa varuj oderuhov, ker sicer si zgubljen. Dolgove je lahko delati, ali ne poravnava se jih tako lahko.

10. Pazi na svoje sinove in hčere; oni ti bodo delali čast ali sramoto, kakor hočeš.

Naš misijonar v kitajski noši.

Koledarček.

Julij

29. VIII. pobinkoštna nedelja. (Evangelij: O kri-
vičnem hišniku.) Marta, dev. — 30. pondeljek. Abdon in
Senen, muč. — 31. torek, Ignacij Lojol. sp.

Avgust

ima 31 dni. V tem mesecu se skrči dan za 1 uro 26 minut.
1. sredo. Vezi Petra. — 2. četrtek, Porcijunkula. Alfonz
Lig., šk. uč. Popolen odpustek za sprovedane in obhajane, ki

obiščejo kako cerkev reda sv. Frančiška in molijo tam po
papeževem namenu. — 3. petek Najdba sv. Štefana. — 4.
sobota. Dominik. spozn. Danes je ščep ob 1 uri 57 minut
popoldne. Najbrž bomo imeli kaj dežja.

5. IX. pobinkoštna nedelja. (Evangelij: Jezus se
joka nad Jeruzalemom), Marija Devica snežna — 6. pon-
delj-k. Go-podova izpremenitev. — 7. torek. Kajetan, sp.
— 8. sredo. Cirjak Larg in Smaragd, muč. — 9. četrtek.
Roman, muč. — 10. petek. Levrencij, muč. — 11. sobota Ti-
burcij, muč., Suzana, dev. muč.

Kaj pravi politika ?

Avstrija. Nad vse važno je bilo sobotno glasovanje v odseku za vililno reformo. Premagana je največja ovira in volilni reformi je odprta pot, dasi ne še povsem gladka. Dolgo je vlada kovala kompromis med Čehi in Nemci, a zdelo se je skoro brezuspešno. Sedaj je pa odsek za vililno reformo kot nekako mirovno sodišče izrekel svojo sodbo, s katero so kolikor toliko zadovoljni Čehi in Nemci ali pa vsaj morajo biti zadovoljni.

Bistvo kompromisa, ki je bil Čehom in češkim Nemcem usiljen, je po predlogu gor. avstrijskega poslanca dr. Löckerja: Število poslancev se pomnoži še za 19. Od teh naj dobe na Češkem Nemci še 5 in Čehi 3, na Moravskem Čehi 2 in Nemci 1, na Tirolskem Nemci 2 in Italijani 1, na Štajerskem Nemci 1 in v Galiciji Poljaki še 3 ter Rusini 1. Ta generalni kompromisni predlog je obveljal z 28 proti 19 glasovom. Za predlog so glasovali Poljaki, Jugoslovani, Rusin, Rumun, Italijana, soc. demokrat in 13 Nemcev; proti predlogu vsi češki poslanci, oboji veleposesniki, štirje Vsenemci dr. Pergelt, Kaiser in Schreiner. Videlo se je vsem na obrazih, da sicer niso zadovoljni, a tudi ne ravno razburjeni. Veseli so bili vsaj v srcu, da se je nevihta razpršila brez posebne škode.

Slovani bodo imeli po kompromisu 259 poslancev, Nemci 233, Italijani in Romuni 24, Slovanska večina znaša 2 mandata. Vseh poslancev bo 516.

— Minoli petek je zadnjikrat zborovala poslanska zbornica pred počitnicami. Ta seja je bila zelo marljiva in živahna. V devetih urah je rešila zbornica jako obširen dnevni red. Poslanca Somer in Udržal sta ostro grajala državno upravo, ki prepušča najboljša državna prometna sredstva mejnarodnim kapitalistom pa se noče poprijeti severne železnice. Brez razprave je odobrila zbornica nov načrt disciplinarnega zakona za advokate. V zadevi zavarovanja zasebnih uradnikov je bil potreben kompromis med obema zbornicama, ker je gosposka zbornica načrt zakona v marsičem bistveno izpremenila. Zavarovati se bodo mogli že uradniki od 600 K letne plače dalje. — Zbornica je vzela na znanje poročilo kvotne deputacije naj se razdele skupni državni troški med Avstrijo in Ogersko po razmerju prebivalstva to je 57:6:42:4. Konečno je zbornica odobrila vse predloge glede državnih podpor vsled usim.

Drugi kraji. V soboto je zboroval v Peterburgu izredni ministerski svet, ki je razpravljal o razpustu ruske gošudarstvene dume. Posvetovali so se od 3. popoldne do pozne noči. Seje so se udeležili poleg ministrov tudi car, vsi veliki knezi

carica mati in Trepov. Sklenili so, da razpuste dumo in naznanijo ruskemu ljudstvu to s posebnim carjevim ukazom. Carjev ukaz, ki razpušča dumo, je že izšel. Ukaz apelira na patriotično razsodnost ruskega prebivalstva, svari pred nepremišljenimi izjavami. Novo dumo sklicuje na 5. marec 1907. Čas volitev še določijo.

Drugi carjev ukaz pa določa, da odstopita dosedanji ruski ministerski predsednik Goremykin in poljedeljski minister Stihinski. Oba odstopivša ministra ostaneta člana državnega sveta.

Car je imenoval za ministerskega predsednika dosedanjega ministra za notranje stvari Stolipina, ki obdrži tudi kot ministerski predsednik notranje zadeve.

Vsa ruska zveza železnice čarjev pozivlja svoje člane na splošno stavko. Dasi so takoj zaplenili oklice, so vendar nalepljeni oklici po železniških vagonih in po postajnih poslopih.

Vse sodi, da stoji Rusija pred velikimi dogodki. V Peterburgu je prebivalstvo pobito, ker se boji da si dajo revolucijske stranke duška s terorističnimi atentati.

— Španjski kraljevi dvojici dohajajo še vedno grozilna pisma Bog vedi, kako bo to končal.

NASA DRUŠTVA.

Slovensko katol. izobraževalno društvo v Trstu ima sedaj v začetku vsak teden odborove seje. Za prva predavanja se je že trojica oglasila. Prihodnjič upamo da bomo prinesli že na ančen vspored prvega stvarnega sestanka.

Slovenska krščansko socialna podzveza v Trstu je razposlala po tržaško-koprski škofiji u-zorce za udeležbo na III katoliški shod v Ljubljani ki bode dne 26, 27, 28 avgusta.

Moška Marijina družba v Trstu bode imela dne 5. avgusta ob 9 uri predp. odborovo sejo, popoldne pa ob 1 $\frac{1}{4}$ svoj redni mesečni shod. Letos misli družba prirediti skupno romanje na sv. Goro pri Gorici.

Pevski bor vrlo napreduje. Družba je stopila v vrsto dosmrtnih članov „Zveze Marijinega doma“ in pa „Zavoda sv. Nikolaja.“

Ženska Marijina družba v Trstu je dobila te dni novega voditelja v osebi č. g. Frančiška Guština, duhovnega pomočnika pri Nov. sv. Antonu.

Ob tej priložnosti se *Marijine hčere in sestře* prav iskreno zahvaljujejo dosedanjemu voditelju preč. gospodu kanoniku Frančišku Koscu za njegovo požrtvovalno skrb in ljubezen, s katero je več let vodil Marijino družbo, če tudi je bilo to za bolehnega dobrega gospoda zelo težavno.

Bog naj mu na Marijino priprošnje popača ves trud, novega voditelja pa naj nam blagoslovi in ohrani na mnogo let.

Slovenska župnijska knjižnica pri sv. Antonu Novem v Trstu. Z veseljem beležimo, da ima knjižnica mnogo čitateljev in čitateljic. Neka dne jih je prišlo **72**. Ker pa raste število od dneva do dneva, prosim vse kdorkoli more, da pošlje kak milodar ali kako knjigo v Trst Vincenzo Bellini 2, IV.

Zveza za varstvo deklet je imela dne 2. t. m. svojo redno mesečno sejo v ulici Giacinto Gallina 6 I. n Gospe in gospice, ki čakajo po

vrsti na dospele vlake na železnični postaji, da sprejmejo neizkušena dekleta in jih spravijo v poštene roke, so poročale o svojih dogodljajih tekom mese a Na seji se je povdarjalo da je treba paziti na osebe, ki postajajo oskrbniki mladoletnih otrok.

(Zveza je sicer mednarodna, četudi popolnoma katoliška a jo po vsej pravici uvrščamo med „Naša društva“, ker imajo „naša“ slovenska dekleta od nje največ koristi, kakor je razvidno iz letnega poročila katero je izdala «Zveza» v slovenskem jeziku in sicer edino v slovenskem jeziku O. U.)

* * * NOVICE * * *

+ **Iz Sv. Ivana.** Prihodnjo nedeljo t. j. dne 29. julija bomo spet imeli v naši župni cerkvi izvanredno slovesnost. Ta dan bo namreč prvič stopil pred altar Gospodov in Mu daroval svojo prvo nekrvavo daritev naš domačin, č. g. Anton Križman, sin vzgledne in obče spoštovane družine pri Sv. Ivanu. Te nove sv. maše se po vsej pravici lahko veselijo dobri stariši novomašnika, ki vidijo ves svoj trud in vse svoje skrbi tako dobro poplačane in svoje goreče molitve za svojega sina uslišane. Vsa čast jim! Novomašniku pa kličemo: Vsemogočni Te spremljaj po vseh Tvojih potih in Ti daj svoj blagoslov, da bi Tvoje delovanje v vinogradu Gospodovem obrodilo mnogo dobrega sadu. Na mnoga leta!

+ † **Ivan Bile.** Dne 13. t. m. je umrl v Ilirski Bistrici 67 let stari duhovnik Ivan Bile osi vel slovenski pesnik in pisatelj. Bil je mnogo let sotrudnik „Danice“. Pogreba se je vdeležilo 16 duhovnikov in mnogo vernega ljudstva. Bog mu daj v miru počivati!

+ **Zlato mašo** je praznoval minulo nedeljo v Ljubljani župnik Št. Jakobski preč. g. Rozman s toliko slovesnostjo, kakoršne se ne vidi z lepa v Ljubljani. Bakljada na predvečer in vsa slavnostna prireditev v nedeljo sta pričla kako radi imajo Š. Jakobčani in vsi Ljubljanečani g. župnika, ki se trudi že pol stoletja v svetem duhovniškem poklicu. Starček ima sedaj 74 let, pa je še vedno v spovednici in povsod delaven.

+ **Otvoritev bohinjske železnice** se je vršila nad vse slovesno dne 19. t. m. Ob 12 uri 25 minut je dospel dvorni vlak iz Dunaja z našim prestolonaslednikom Francom Ferdinandom na postajo Jesenje. Tu so ga pričakovali najvišji dostojanstveniki. Otvoritveni vlak in novo železnico

je blagoslovil goviški knez in nadškof ob navzočnosti ljubljanskega škofa in mnogoštevilne duhovščine. Ob 1 uri 25 minut je odšel vlak iz jese-niške postaje proti Bledu, Bohinjski Bistrici in velikemu bohinjskemu predoru. Ta je dolg 6339 m in ga prevozi vlak v 10 minutah. Dvorni vlak se je vstavil dalje na postajah Sv. Lucija Tolmin in Kanal ter dospel ob 4 in pol na gorško postajo. Dalje se je vstavil vlak še na postajah Rihenberg in Štanjel-Kobdilj ter dospel na tržaško postajo ob 8 uri zvečer. Tu je pozdravil nadvojvodo tržaški škof in župan, nakar se je nadvojvoda odpeljal v namestniško palačo, kjer je bila večerja in slavnostni sprejem. Ob 12 uri 55 minut ponoči se je odpeljal preslonaslednik s posebnim vlakom po novi železnici zopet na Dunaj.

Nova železnica, dolga 166 km, teče vsa od začetka do konca po slovenskih tleh. O tem se je lahko prepričal naš bodoči cesar. Vozil se je samo med slovenskimi zastavami in poslušal povsod navdušene „Živio“ klice. Premalo slovensko lice je pokazalo okrajno glavarstvo Sežana in pa tržaška okolica. Bolje bi bilo, da bi se bili tudi tržaški Slovenci vdeležili otvoritve in pokazali pred svetom, da smo tu in da se nas mo a upoštevati. Potem bi smeli z večjo gotovostjo pri akovati slovenske napise na postajah.

Kakor vsako tako podjetje, tako ima tudi nova bohinjska železnica svojo dobro in slabo stran.

Dobro je to, da so Koroška, Kranjska in Primorska zblížane in združene in si postanemo dosedaj oddaljen Slovenci kar naenkrat bližnji sosedi. Marsikatere do danes skrite gorske vasice bodo imele sedaj odprto trgovino z vinom, sadjem, živino in z drugim kmet, ki bo pameten, si bo pomogel. Slabo bo pa t., da bodo sedaj prihajali

med naše marsikje še nedolžne ljudi pokvarjeni lahkomišelnih in razbrzdani tujci in ropali ljudstvu vero in doma o slovensko priprostost. Tu velja pozor posebno dušnem pastirstvu

Vozni red in cene na novi železnici podajemo čitateljem na posebnem listku.

+ 40-letnica bitke pri Visu (Lisa v Dalmaciji) je bila 20. t. m. Na otoku Visu je bila ob tej priliki slovesna služba božja ob navzočnosti oblastnij vojne mornarice. Pred 40 leti so na ta dan Avstrijci premagali laško vojsko na morju.

× Prvi slovenski shod proti pijačevanju se je vršil dne 15. jul. v Ljubljani. Zanimanje za zdržnost opojnih pijač raste tudi v Slovencih počasi.

× Umrl je v Mariboru mladenič Dragotin Avbič, bivši strežnik v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu. Bil je skozi in skozi pošten in zaveden slovenski fant, tako pri vojakih kakor v službi. Rad je čital in podpiral naš list. N. v m. p.

× Otoče-Brezje. Sedaj zida državna železnica na postajici Otoče, odkoder hodijo romarji na Brezje, čakališče, ki bo pa pri tolikem številu romarjev veliko premajhno. Kedaj se bo vendar enkrat železnica usmila ubogih ljudi, ki morajo včasih v dežju čakati na prostem?

× Iz Škednja. (Romarski izlet v Devin*) Tudi letos in sicer pretekli četrtek, dne 12. t. m. so priredile tukajšnje krščanske matere in Marijine hčere res lep romarski izlet in sicer v Devin.

Točno ob 1 uri pop. so se peljale pod vodstvom svojega domačega g. župnika z vlakom do devinske postaje. Od tod so v dolgi vrsti za križem nadaljevale peš svoje romanje do devinske cerkve.

Med potom so molile sv. rožnivenec in veselo prepevale Merijine pesmi. Sprejel jih je velečastiti g. dekan Josip Skočir, ter jih pred oltarjem nagovoril s prav lepimi in ganljivimi besedami!

Po dokončanih litanijah je bila južina skoro do pete ure. Nato je peljal preč. g. dekan vse romarice na devinski grad, in jim tam razkazoval zanimivo starodavno zidovje, krasni razgled na široko morje, na Trst, Miramar, Barbano, Oglej itd. in jim tudi kratko popisal zgodovino devinskega gradu.

Ob 6 uri smo se poslovili od devinske cerkve in se vrnili med pevanjem lavretanskih litanij na postajo in se pri hladu pripeljali nazaj v Trst.

Vse kršč. matere in Marijine hčere so bile jako zadovoljne in vesele tega romarskega izleta. Da se je vse tako lepo vršilo, gre posebna čast in zasluga jako prijaznemu gospodu devinskemu dekanu kateremu izražajo vse romarice z g. župnikom tem potom še enkrat najprisrčnejšo zahvalo.

*) Zadnjič došlo prepozno. Ured.

× Redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani se vrši letos v Logatcu in sicer v četrtek dne 2. avgusta.

Vspored je ta-le:

I. Sv. maša ob 1/2 10. uri v župni cerkvi v Gornjem Logatcu. II. Zborovanje ob 1/2 11. uri na vrtu oziroma v salonu hotela „Kramar“ v Dolenjem Logatcu.

1. Prvomestnikov nagovor. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Nadzorništva poročilo. 5. Volitev družbinega vodstva: a) 4 udov za upravnico dobo 3 let. b) 1 uda za upravnico dobo 2 let. c) 1 uda za upravnico dobo 1 leta. Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. Dr. Ivan Milan Hribar, 2. Ivan Murnik, 3. Dr. Ivan Svetina, 4. Andrej Zamejic. Med letom sta izstopila 1. Ivan Hribar in 2. Anton Žlogar. 6. Volitev namestništva (5 članov). 7. Volitev razsodništva (5 članov).

× Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je oddala domača pivovarna „G. Auerjevih dedičev“ v Ljubljani prvi prispevek od prodanega piva v korist naše družbe v znesku 501 K 12 v. Ako bodo Slovenci razumeli klic „Svoji k svojim“ tudi dejansko, upamo, da dosežemo v kratkem večje uspehe iz dohodkov družbinega piva; Zato Vas vabimo ponovno: Zahtevajte povsod pivo iz pivovarne „G. Auerjevih dedičev“ v Ljubljani, ker podpirate s tem slovenskega podjetnika in ob jednim našo šolsko družbo.

Vodstvo

Književnost in umetnost.

Propovedi I zvezek spisal Tomo Zupan v Ljubljani 1905. Zalagatelj Tomo Zupan. Natisnil Dragotin Hribar. Z odobrenjem šk. ordinarijata v Ljubljani. V mali osmerki 383 strani z uvodom, zaznamkom vsebine in s popravki. Brošuran komad stane 2 K; elegantno vezan po propovednikovi risbi 3 K 20 v. Dobivajo se v katoliški bukvarni v Ljubljani. — Priporočam.

Pozor! Kmalu izide lična, okolo 100 strani broječa knjižica «Na ples!» Že zdaj opozarjamo na to prekoristno književno delo vnetega prijatelja mladine. Cena gotovo ne bo previsoka. Posebno g. duhovniki v dušnem pastirstvu naj bi segli po knjižici in naj bi jo v velikem številu razširili med ljudstvo, da vsaj nekoliko neha kuga nevarnega plesa.

Za kratek čas.

(Spisal A. T.)

Nekega dne se sprehaja bavarski kralj Ludovik I. po ljudskem vrtu. Slučajno pride v naj-

bolj oddaljeni kot vrta kjer dobi vojaka na straži kateri je skrtil nekaj pod svoj plašč. ko je zagledal bližajočega se gospoda v civilni obleki. Nezapljivo gleda osupnjeni vojak tega sprehajalca, ali ker je bil ta civilno oblečen, se hrabremu vojaku precej čelo razjasni tako, da nepoznanega gospoda celo nagovori in mu ljubeznivo reče: „Gospod: o kako ste me oplašili“. Kralj smehljaje odgovori: „Morda imate slabo vest.“ Vojak reče na to: „To sicer ne; ali ker sem še malo časa v Monakovem, ne poznam nobenega tukaj: pa povedali so mi, da prav sem prihaja naš dobitljivi kralj večkrat na sprehod.“

Sedaj sem pa nekaj jedel, kar pa vojak na straži ne sme nikdar storiti, in ko sem vas zagledal, sem hitro skrtil pod svoj plašč kar mi je še ostalo, sedaj pa hočem pojesti še to, saj morda ne pride tako precej semkaj kateri človek, kaj mislite vi gospod?

„Pa veste kaj sem jedel uganite?“ No, „reče dobrsrčni kralj“, „imate mogoče prasičjo pečenko?“ „O taka bi bila prav dobra, ali tako visoko ne zmorem, le nižje“.

Kralj na to: „Morda je kos domačega peršuta?“

Vojak: „A ta mi sicer dopade, ali danes ga ni, le še nižje.“

Kralj: „Toraj imate kos švicarskega sira?“

Vojak: „O bežite s svojim švicarskim sirom“ in z velikim smehom pove, da to vendar je nekoliko boljše od sira pa vendarle še nižje.

„No tedaj imate gotovo eno redkev“. vsklikne kralj ves vesel.

„I seveda t. je“, reč vojak pa ven ar ne samo eno, marveč dve imam; in glejte eno sem skoraj vso snedel, in drugo imam še celo. morda vam zamorem ž njo postreči? le vzemite in jejte, ni treba se ničesa bati.“

Kralj reče na to ponudbo: „Lepa hvala, le pojejte jo sami dobro naj vam tekne; jaz moram na kosilo in ne maram si pokvariti teka z vašo redkvo; z Bogom!“

Ko je bil pa kralj že nekoliko oddaljen, zakliče pogumni stražnik, ko je zadnji košček svoje prve redkve pojedel, za njim: „Gospod počakajte še nekoliko.“

Kralj se obrne ter obstoji.

Vojak na to: „Bodite tako dobri, ter povejte mi kdo da ste, ker ste tako dobri; rad bi namreč vedel, s kom sem imel čast govoriti?“

Zdaj pa ne ostane družega kakor da tudi vi uganete, kdo da sem. reče kralj

Med tem pa grize vojak drugo redkev in kralja prav ojstro premeri od nog do glave ter

samozavestno reče: „Brez zamere! vi ste gotovo kak kancelist“.

Kralj reče na to: „To je že kaj imenitnega, ali le višje“.

„Toraj ste kak sodnik“, reče vojak.

Kralj: „Tudi to je kaj imenitnega ali še višje“.

„Ste morda kak vodja ali predsednik kakega višjega urada?“ vgiha vojak.

„Le še višje“, reče kralj v smehu.

Vojak na to: „to mi je všeč in me močno veseli da me je doletela taka čast, da zamorem s tako imenitno gospodo govoriti. Gotovo ste kakšna Ekscelenca“.

Kralj na to: „tudi to je kaj imenitnega, ali rečem še višje.“

Zaj pa strmeči vojak vsklikne: zdaj pa mi ne ostane drugega, kakor da vam rečem, da ste sam kralj v lastni osebi.

Kralj reče prijazno na to: „zdaj ste uganili, res kralj sem“.

Vojak na to: „Bog pomagaj in vsi svetniki! Za božjo voljo prosim držite mi to redkev, da zamorem še pravočasno prezentirati“.

Nato je kralj prijel redkev in je držal, neustrašeni vojak pa je hrabro prezentiral.

Na zadnje je kralj oddal vojaku redkev in oba sta se zadovoljno poslovila.

Naša slika.

„Obračaj plašč po vetru pravi naš domač pregovor, ki hoče reči, da se mora človek ravnati skoro vedno po razmerah, v katerih živi. Sv. Pavel je tudi nekako v tem smislu rekel, da je vsem postal vse, da bi vse pridobil za Kristusa. Katoliški misijonarji se prigradijo šegam in navadam najbolj divjih narodov, med katerimi morajo živeti in pridigovati. Naša današnja slika nam kaže enega naših katoliških misijonarjev v kitajski noši, ker biva in deluje med Kitajci. Če ga vidijo Kitajci v taki obleki, se jim zdi bolj doma in ga raje poslušajo.“

Uganke.

I. Rešitev

1) Peter Veliki, 2) sedemo ali ležemo. 3) sok, lok, Rok, čok. Prav jih je rešil samo Kjuder Albin, dijak v Barkovljah, ki je takrat obdarovan.

II. Nove uganke.

- 1) Kdo delat mostove zna brez kamena in brez lesa?
 - 2) Kdo ima samo eno glavo in eno samonogo?
 - 3) Kdo ima očeta in mater, pa vendar ni sin? (Števo Erman.)
 - 3) V d E (Ign. Cuderman)
- Čas zglasitve za darilo do 7. avgusta